

Ρατσισμός

Ένα παράξενο φρούτο
Strange fruit
Ένα παράξενο τραγούδι

Το *strange fruit* έχει ως θέμα του τα δυο ανθρώπινα σώματα που κρέμονται σε δέντρο, μια σκηνή φρίκης εν μέσω της ειδυλλιακής φύσης των Νότιων πολιτειών. Καταδικάζει το ποδοπάτημα των ανθρώπινων δικαιωμάτων τόσο έντονα, αλλά συγχρόνως και με τόσο απαλό τρόπο, που σε συνδυασμό με την σχεδόν άυλη καθαρή φωνή της Χόλιντεϊ μοιάζει να ακούγεται από κάποιον άλλο, ουράνιο κόσμο. Το τραγούδι έγινε ο ύμνος του αντι-λυντσαριστικού κινήματος και επηρέασε το κίνημα των ανθρώπινων δικαιωμάτων της δεκαετίας του 1950 - 1960.

Μια ποιητική καταγγελία

*«Τα δέντρα στον Νότο έχουν πάνω τους
παράξενο καρπό
έχουν αίμα στα φύλλα και στη ρίζα
μαύρα κορμιά λικνίζονται από το αεράκι του
Νότου
έναν παράξενο καρπό κρέμεται από τις
λεύκες».*

Ο νόμος του Lynch

- Στα τέλη του 18ου αιώνα, κατά τη διάρκεια της Αμερικανικής Επανάστασης, η Πενσυλβανία αντιμετώπιζε προβλήματα με τους εγκληματίες που δεν είχαν καταφέρει να δικαστούν, λόγω του ότι τα δικαστήρια ήταν απομακρυσμένα και δυσπρόσιτα. Το γεγονός αυτό οδήγησε στη συμφωνία να τιμωρούνται όσοι θεωρούνταν εγκληματίες χωρίς τη νομική διαδικασία.

Η συμφωνία του Captain William Lynch με τους γείτονές του στις
22 Σεπτεμβρίου του **1780** .την εποχή της **Αμερικανικής**
Επανάστασης και της **Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας**

*«...Επειδή η Πενσυλβανία
έχει αντιμετωπίσει μεγάλες
και αβάσταχτες απώλειες
από μερικούς άνομους
άντρες, οι οποίοι μέχρι
τούδε έχουν καταφέρει να
ξεφύγουν από τη δημόσια
εξουσία με ατιμωρησία...»*

*...“ θα επιβάλλουμε τέτοια
σωματική τιμωρία σε αυτόν
ή αυτούς, η οποία θα είναι
για μας ανάλογη του
εγκλήματος που
διαπράχθηκε ή της ζημιάς
που προκλήθηκε...».*

Στο όνομα της δικαιοσύνης

- Αυτή η μορφή αυτοδικίας συνήθως ήταν μαστίγωση για όποιον κρινόταν ένοχος για κάποια προσβολή ή παραβίαση, αδίκημα ή έγκλημα, συνήθως μαύρος , αλλά όχι μόνο .
- Μετά τον Αμερικάνικο Εμφύλιο και την κατάργηση της δουλείας (Λίνκολν, 1865) το λυντσάρισμα έγινε ιδιαίτερα βίαιο και αποκρουστικό.
- Δεν σήμαινε πάντοτε κρέμασμα. Συχνά περιλάμβανε ταπείνωση, βασανισμό, κάψιμο, ακρωτηριασμό, και ευνουχισμό. Τα θύματα δέχονταν ανηλεή χτυπήματα , μαστιγώνονταν, πολλές φορές μπροστά από ένα πλήθος χιλιάδων ατόμων. Συχνά, τέλος, τα « έλουζαν» με πετρέλαιο πριν τους βάλουν φωτιά.

Το μήνυμα

- *« Το λυντσάρισμα χρησίμευε ώστε να δοθεί ένα μήνυμα στους μαύρους μετά την απελευθέρωσή τους από τη δουλεία ότι η λευκή ανωτερότητα και το παλαιό σύστημα αξιών και διακρίσεων ήταν πάντα εκεί και θα έδειχνε μηδενική ανοχή σε όποια πράξη, λέξη ή και σκέψη ακόμα, επιχειρούσε να διαταράξει αυτό το σύστημα»*

1880 -1960

Κατά την περίοδο μεταξύ 1882 και 1951 στις Η.Π.Α αναφέρονται να έχουν λυντσαριστεί, καταχωρημένα στατιστικά, 4.730 άτομα , και από αυτά τα 1.293 ήσαν **λευκοί** και τα 3.437 **μαύροι**. Το λυντσάρισμα συνεχίστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες και την **ανήσυχη δεκαετία του 1950 και του '60**, όταν οι υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των **αγωνιστών για πολιτικά δικαιώματα** , απειλήθηκαν πολλές φορές , και σε κάποιες περιπτώσεις δολοφονήθηκαν από το **πλήθος**.

Strange Fruit

Billie Holiday

*Οι στίχοι του τραγουδιού προέρχονται από το ποίημα **Bitter Fruit** του [Άμπελ Μέροπολ](#), ενός καθηγητή γυμνασίου του [Μπρονξ](#)*

Southern trees bear a strange fruit,
Blood on the leaves and blood at the root,
Black bodies swinging in the southern breeze,
Strange fruit hanging from the poplar trees.

Pastoral scene of the gallant south,
The bulging eyes and the twisted mouth,
Scent of magnolias, sweet and fresh,
Then the sudden smell of burning flesh.

Here is fruit for the crows to pluck,
For the rain to gather, for the wind to suck,
For the sun to rot, for the trees to drop,
Here is a strange and bitter crop.

Μία « χαρούμενη» καρτ ποστάλ

- **Ιντιάνα, ΗΠΑ, Αύγουστος 1930.** Η φωτογραφία με τη δημόσια εκτέλεση δύο νεαρών νέγρων, που κατηγορήθηκαν για τον βιασμό ενός λευκού κοριτσιού. Τα ονόματά τους: ***Thomas Shipp και Abram Smith***. Οι δύο κρεμασμένοι άντρες κατηγορήθηκαν από έναν έφηβο για τον βιασμό της φίλης του μετά από μια παράσταση τσίρκου. Επρόκειτο για ψέμα, αλλά οι «νέγροι» συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στον αστυνομικό σταθμό. Το ρατσιστικό μίσος όπλισε έναν όχλο περίπου 10.000 λευκών που έσπασαν τις πόρτες της φυλακής και άρπαξαν τους άτυχους μαύρους, τους οποίους λίντσαραν μέχρι θανάτου.
- Δεκάδες τέτοιες **καρτ ποστάλ** από λιντσαρίσματα μαύρων - ως επί το πλείστον - συγκέντρωνε για 15 χρόνια ο συλλέκτης παλαιών αντικειμένων Τζιμ Άλλεν πριν εκδώσει το βιβλίο του «Without Sanctuary».

« Η εικόνα δεν έλεγε να φύγει από το μυαλό μου για μέρες » διηγείται ο στιχουργός του Strange Fruit

Η μουσική ως μέσο κοινωνικής καταγγελίας -διαμαρτυρίας

- Το τραγούδι έγινε ο ύμνος του κινήματος για τα δικαιώματα των μαύρων, πριν και μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, επηρεάζοντας καθοριστικά το κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα των δεκαετιών του 1950 και του 1960.
- «Το σημαντικότερο αμερικανικό τραγούδι του 20ού αιώνα» (TIME 1999)
- [Ντοκιμαντέρ για το τραγούδι και τη σημασία του](#)

«Αγαπητέ Τζων, μεγάλη μέρα χθες! Κρεμάσαμε έναν νέγρο»

«Δεν ήταν τόσο το άψυχο σώμα που με τάραξε, όσο τα σκυλίσια πρόσωπα του κοπαδιού που το περικύκλωνε, απρόθυμο να φύγει από το δάσος μετά την εκτέλεση», λέει ο Άλλεν, στο βιβλίο του.

Ρατσισμός

- Κάθε διαφορά προβάλλεται ως ανωτερότητα, ανεξάρτητα από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον

Ρατσισμός - Βία

Ο ρατσισμός συνοδεύεται πάντοτε από βία, είτε είναι λεκτική, είτε ψυχολογική, είτε σωματική.

«Υπήρχε από πάντα και όσο περνούν τα χρόνια γιγαντώνεται!»

- Όχι ακριβώς!
- Ο ρατσισμός είναι δόγμα, ιδεολογία , από το 19^ο αιώνα και μετά

« Εμείς» και οι « Άλλοι»

- Συναντιέται με παλιές πρακτικές (μορφές βίας, περιφρόνησης, αδιαλλαξίας, ευτελισμού, εκμετάλλευσης)
- Με τρόπους, (ιστορίες, εικόνες, πρακτικές) , που το κοινωνικό σώμα προσπαθεί να διαφυλάξει την ταυτότητα του « εμείς» , να «προφυλαχθεί» ή « να διακριθεί» από το «άλλον» , τον διαφορετικό

Τότε και τώρα

Στα τέλη του 19ου αιώνα οι σκλάβοι στην Αμερική απελευθερώνονταν, μετά την νίκη των Βορείων στον Αμερικανικό Εμφύλιο. Από το «χρώμα» τους και μόνο οι πρόγονοί τους και οι ίδιοι είχαν βρεθεί να υπηρετούν τους λευκούς.

Η ζωή του σκλάβου

Δούλευαν κάτω από άθλιες συνθήκες, εξασφαλίζοντας μόνο την επιβίωσή τους, (τροφή και ρούχα) , βασανίζονταν από τα αφεντικά τους , τα παιδιά τους δεν είχαν δικαίωμα στην μόρφωση, ενώ τα νεαρά κορίτσια παρενοχλούνταν και κακοποιούνταν σεξουαλικά από τους γιους των αφεντικών.

Φτωχοί εργάτες αλλά ελεύθεροι!

« Κύριε,

Εδώ παίρνω το μισθό μου κάθε Σάββατο βράδυ, αλλά στο Tennessee δεν υπήρχε καμιά μέρα πληρωμής για τους νέγρους, όπως δεν υπάρχει και μέρα που να πληρώνονται τα άλογα και οι αγελάδες..»

(Από γράμμα απελεύθερου μαύρου στο παλιό αφεντικό του που τον καλεί να γυρίσει πίσω στο κτήμα , μετά την κατάργηση της δουλείας)

Όνειρα για μια καλύτερη ζωή

...«Θα ήθελα επίσης να μου αναφέρετε αν έχουν ανοίξει σχολεία για έγχρωμους στη γειτονιά σας. Η μεγαλύτερη επιθυμία της ζωής μου τώρα πια είναι να δώσω στα παιδιά μου μία εκπαίδευση κι να αποκτήσουν ενάρετες συνήθειες.»

(Από το γράμμα του απελεύθερου μαύρου Jourdan Anderson στο Οχάιο προς το παλιό αφεντικό του, συνταγματάρχη P.H. Anderson, στο Τένεσι)

« Λένε για μας..»

- *Κάποιες φορές ακούμε τους άλλους να λένε για μας : « Αυτοί οι άνθρωποι ήταν σκλάβοι στο Tennessee..»*
- *Τα παιδιά στενοχωριούνται όταν ακούνε τέτοια σχόλια*
- *Είμαι περήφανος κι ας μας αποκαλούν darkeys, (και άλλους υποτιμητικούς όρους)*
- *Ο δάσκαλος λέει ότι ο Grundy έχει κλίση για ιεροκήρυκας. Τα παιδιά πηγαίνουν στο Κυριακάτικο σχολείο κι εγώ και η Mandy πηγαίνουμε συχνά στην εκκλησία. Μας συμπεριφέρονται με καλοσύνη*

Ο Νόμος (1865)

- *«Σχετικά με την ελευθερία μου, που λέτε ότι μπορώ να έχω, δεν μου προσφέρετε κάτι καινούριο, καθώς πήρα τα χαρτιά της ελευθερίας μου το 1864 από τον επικεφαλής της Στρατιωτικής Αστυνομίας του τμήματος στο Nashville. Και ξέρετε πολύ καλά ότι πολέμησα γι αυτό! Γι αυτό άλλωστε με πυροβολήσατε δύο φορές, πριν σας αφήσω» ....*
- *..... Χαιρετήστε τον George Carter και πείτε του πως τον ευχαριστώ που πήρε το πιστόλι από το χέρι σας, όταν είσαστε έτοιμος να με πυροβολήσετε*
Από το παλιό σας υπηρέτη
Jourdan Anderson

Σήμερα

- Βλέπουμε συχνά στα Μέσα Ενημέρωσης περιστατικά όπου μετανάστες, μαθητές μετανάστες, ή από γονείς μετανάστες, αντιμετωπίζουν ρατσιστικές συμπεριφορές.
- Περιστατικά βίας (λεκτική υποτίμηση, χτυπήματα, τσακωμοί, ακόμα και σοβαρότερα περιστατικά, μαχαιρώματα)
- Γονείς που ζητούν την απομόνωση ή και τον αποκλεισμό παιδιών (Ρομά, Α.Μ.Ε.Α., « ξένα »)
- Αναβίωση ιδεολογιών εθνικής καθαρότητας (ναζισμού, φασισμού,)

Αν δεν έχουμε υποστεί οι ίδιοι , έχουμε υπάρξει μάρτυρες τέτοιων περιστατικών

- Άνθρωποι στους οποίους ασκείται βία
- Άνθρωποι που θεωρούνται κατώτεροι επειδή έχουν διαφορετικό «χρώμα» από το δικό μας
- Άνθρωποι στους οποίους ασκείται περιπαικτική κριτική , γιατί δεν γνωρίζουν αυτό που εμείς θεωρούμε αυτονόητο,
- ή επειδή κάνουν γραμματικά και συντακτικά λάθη,
- ή άλλοι στους οποίους δημιουργούμε προβλήματα, επειδή διαφωνούν με τις απόψεις μας.

Είμαστε όλοι ίσοι

- Ακόμα κι αν είμαστε διαφορετικοί

Ομάδα Β' τετραμήνου

- Σαροάυ Καμάλ
- Φαϊζ Ντιάνα
- Στάμου Βαλάντης
- Μπάλα Ρομίνα
- Μπερίκου Ξένια

- Το δικαίωμα στη ζωή
- Απαγόρευση της δουλείας
- Το δικαίωμα για ζήτη διατήρησης
- Το δικαίωμα του γάμου
- Το δικαίωμα στην προσωπική ασφάλεια

- Το δικαίωμα της ελευθερίας της συνείδησης
- Το δικαίωμα στην ανάπαυση
- Το δικαίωμα για επαρκές βιοτικό επίπεδο
- Το δικαίωμα στην εκπαίδευση
- Το δικαίωμα στον πολιτισμό

Αγάπη

Χορός

Φαντασία

ΕΠΙΚΟΛΩΝΥΜΙΑ

Λόγος

Όνειρα

Τρέλα

Μουσική

Γούνα

Ευτυχία

Εμφάνιση

ΤΑ ΠΑΝΤΑ!

Σκέψεις

Χονιά αίσθημα

Πόνος

Αθλήτοσχος

Internet

Τι Μας

Χαρακτήρας

~~ΕΥΩΝΕΛ~~ ??